Nr. 31 Neue Jüdische Zeitung. פיר־טער יאהרגאנג.

נייע יידישע צייטונג

דיא
„נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדן
מאנטאג
אונד דאנגערסטאג.

דיא רעדאקציאן
אונד אדמיניסטראציאן
בעפינדט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.
יאהרן אויך דיא פרענומעראציאנס־
בעדינגונגען זו ווענדען זיך.

אינזערטע
ווערדען בילליגסט בעריכנעט.

פרענומעראציאנס־פרייזיג:
גאנציעהריג 7 פל. — קר.
האלביעהריג 3 „ 50 „
פיר־טעלייעהריג 1 „ 75 „

Budapest, Montag 28. Jänner 1884. שנת תרמ"ד לפ"ק.

ב"ה בודאפעסט ר"ח שבט

פרענומעראציאנס־איינלאדונג.

מיט 1־טן פעברי בעגינט אין נייעם קוואר־טאל. זיין עיינע האלבע דייטשע ערזיין אנפאנגען. דערזין פרענומעראציאן מיט 1־טן פעברי צו עזדע נעדרוקט. — (ווא דיעס איף דער ארדיטשלייטע דייטלין צו ווענדען איזט) אחרת פרענומעראציאן צו ער־נייערן. דיא־זיגע ערזיין, וועלכע מיט דער נעכהיר אים ריקשטאנד זינד, ווערדען ערזוכט, דען בעטראג עבענאללס אינצאהלען.

בידישטפעדראהדלונגען.

דאנגערסטאג וואורדע דיא פערהאנדלונג דעם בידישטפס דעם אנטערריכטסטיטפעריאנס פארגע־נעזעטצט. דער אבגעארדנעטע ראקאוטסמן שפארהאלט דיא מיטבשטימטן דערזין עס אים לאנדע 20,700 נידט. פאן וועלכען 800 אים שלעכטיגען אלטער שטעהען. אים נאצצען קאנגען אבער נור 70—80 אין דער שולע צו אינטצען, אונד 50—60 אים אזראעלישען מיטבשטימטען־אנשטיטוט צו. דאפעגט אינטערגעראכטע ווערדען. דער מיניסטער פערשפראך, אים נעכסטען אחדרע נאך אייגע מיטב־שטימטע־שולע צו ערריכטען. הארזף וואורדען אללע פאסטען דעם בידישטס בעזוללדיגט.

עס פאלגט דיא פערהאנדלונג דעם יום־טיטצמיניסטעריאום. בידישטס, וואבייא דערר פאן מיליער זא מאכבען בימטערן מאדער דאדרען הארנטע. אדאם לאזאר פראגטע, וואראם אין דעבענבורגען נאך אימטער נאך דעם אכטעריכטשען נעזעטצבערע נעאר־בעיטט ווירד? ער פערלאנגט. דאס בייא דען מ־לישרעגרבטען דאס „קרוטסטרעטען" אבגע־שאפט ווערדע. נרעטשאק זאגט, דאס דער יומטען אין דרעפטנער דייטער פעהרע, דער קלאר אינד אל־ל. דאס רעכטעפעהל נימטט אים לאנדע אב. דיא יומפעלאדונגען אונד דיא פערבריכען נערדען צו. ער פערלאנגט, דאס אין צווייר־פאפעכטען דאס מונדליכע פערהאנדלונג אינגעפירט אונד אייגע אומטערזוכונג דער אדווא־קאטען אינ־ראטשונג נעמאכט ווערדע.

פ־יטשאנ וואורדע דאס בידישע דעם יומטיג־מיטטעגס דייטשע פערהאנדלט. עטערך רוטטער פאן דער לינקען זאגט, דאס דער הערר יומטצמיניסטער דען אלטען שלעגדריאן גע־דולדעט האבע, אונד נידט טהוע. אים דיא פעה־לער אבצוגעדערן. דער אנטטעמטטטאט איזט צום מהיליע אדם צו פערלאנגען. יעטצט איזט ער צו שוואך. דאנגעגען צו קלאגען פון ווערע אבער גיע־פאלט זא דייטט נקאמטן, וזען הערר פאן מיליער אים אחדרע 1882 דעם אבגעאר־דנעטטנדיזע נידט דיא פערזכערונג גענעבען. דאס דער טטאפ־טטלא־ר־ד, נעזעטצטעסינ אונד אונ־פארטהייאיש געפהרט ווערדע, ווערהענד זיך אם עדדע דאס נעראדע נעגענ־ד־ד, הייל הערוטטשללעלט. עס איזט זעהר זאג־דערבאר. דאס דיא אנדערען מיניסטער עגטטטעדיגט נע נעגנדע דעם אנטטטעמטטטאט זיגד, ווערהענד הערר מיליער אלס שוטצהערר דעסזולבען אנגע־זעהען ווירד. וואס נידט נור פיר דיא רעגיערונג, זאנדערן פיר דאס נאנצע לאנד איין אינגנזוארגל־בעס אינטטערעסטע דאס. ווען מאן דיא אנטטעמ־מיטטע בעווילינגנג אינד דיא רעדע מיליערס אין דער ציטטעגדען אדוואקאטען ציינגנס נאב, וואורדע פאס אפאגגע בי־ז גאנס עגדע מיט אינער נעשאנגטען אינטטערקלאמקיט אנגעהארט, אן מיגלען שטעל־לען פאן בייפאלל אונד עלינגרופען בעגלייטטעט. דיא אנטטעמטטען זוכטען וואהל אנפאנגס אידן דורך ווידערשפרוך צו פערווירדען, אלס אבער זיינע שלעגע אומטער קרעפטיגער וואורדען, פערשטומ־מען זיא. דער נעווזעגנע פערהדיגער פאן מיטא־קלאגע ערקלערטע, דאס ער דיא פערהדיגונג ניכט דער בעצאהלונג האלבער אויף זיך גענאמ־מען; דענן וזורדע דיא ודעגשאפט אונגאראנס, נאך דיא וזורדע דער גאנצען וזעלט האבען געלט גענוג, אום עגטשעידיגונג צו בעטען, מעגנערן דיא אך אונד מיינע פערהדיגער־קאללעגען, דיא איפ־פטטנג זונר אויף אדדרע ערדע, שטאאלע אויף אידר־רען שאאנד. אונד דיא פאן דייטט דער אט־טטטטעטען אונד אדדרער פרעסטד דען געטיטטטען בעגיידיגונ־גען אונד פערליטרונגען אויסגעזעטצט וואר־ען. — אבער אך האבע נעזאגט וזעלט האבען בעגרייפ־ען. אונד דאס דער הערר יומטצמיניסטער פרעלער זיך אין דיעער ערזאהבע־גען אנפאר־טהיילבקיט נידט דעם הערריטטשען ווערדע, זעללבסט דענן 70,000 פערזאנען בעדזאהטעט ווירד־דען — אך האבע פערגער געזעהען, דאס עס זיך נידט אום אייגע שעכטען אללין האנדעלט, זאנ־דערן דאס אייגע גראבע געשטטליכע קאנפעסיאן אנגעקלאגט וואורדע, אונד דאס מאן 700,000 אנ־ערגער מיטבירגער מיט דער שולד דעם רשועללען מאארדעס בראנדמארקען וואללטע, דא פאאסטע אך אונד מיינע פערהדיגער דען גענשלוס. דען קאמפף נעגען דען אנטטעמטטטמום אויסגעזעטצט. דעזזען קאמפף אים נאבאלטשערע קאמפאאט האבע אך דיגגרייך בעשטאנדען, נאך זאלא אונד שאאמדד פאאגטע אך אדם נידט. דארט ברוכטע מאן בא־יאגטטטע, שטאטאריאם אונד נאללען.

וואס דען פאראוזדיף בעטרייפפט. דאס אך דיא אונגארישען ריכטער הערבבעזעטצט האבע, אינדעדם אך אין מיינער איינגאבע פאן דער וואס־סער־מאר־מוד געשפראכען, זא איזט דאס ניכט וואהר. וזאהל אבער האבע אך נעפראגט. אב דער קנאבע מאריין שארף. דער אייגע נאנצע נאכט הינדורך פאס הערריטטס־קאמטטסער פערהאדט וואורדע, ניכט עטווא געפאלטערט וואורדען אזזט? איבריגענס ווירד דער הערר יומטצמיטטטער וזאהל ווידטטטנ, דאס פ־ יטכרהריטטס־קאמטטסערע עטצטט נאך אים קערקער וזטצנג, וזוגגען דער פאלטער. דיא זיא אנגעזוגגרדט האבען. — אך ווערדע דען קאמפף מיט דעם אומטטטטטמום אומטער אוזזט־נעדטען, אבצוווער אך דאונדן ערהאלטען האבע. — אבער וזיא דער זאלדאט זאגט אך: „דיא וזאונדען שטערצען וזאהל, דאך בין אך שטאלץ דאריזף?"

דער אייגדרוק, דען דיא ערקלערונג אטוואטש מאכטע, וואר אין מיטגעזנהענדער, אונד ווערע ער אין מיטגליעד דער רעגיערונגסאבראטדיא. זא העט־טע דיא מאיריטעט דעם וזיזטט אידם זיכער דיא גראבטע הולדיגונג בעריטטע.

דארזף וואורדע דאס בידישע דעם יומטצ־מיניסטעריאום צו עגדע נעבראכט. דאך נאך דאס־יענגע דעם לאנדעס־פערהדיגונגס־מיניסטעריאום אנגעפאנגען.

בידישע נייע צייטונג

דיא ווערדע דאס בידישע דעם יומטצ־מיניסטעריאום אנגעזעטצט. דער אבגעארדנעטע ראקאוטסמן שפארהאלט דיא מיטבשטימטן, דערזין עס אים לאנדע 20,700 נידט. פאן וועלכען 800 אים שלעכטיגען אלטער שטעהען. אים נאנצען קאנגען אבער נור 70—80 אין דער שולע צו אינטצען, אונד 50—60 אים אזראעלישען מיטבשטימטען־אנשטיטוט צו. דאפעגט אינטערגעראכטע ווערדען. דער מיניסטער פערשפראך, אים נעכסטען אחדרע נאך אייגע מיטב־שטימטע־שולע צו ערריכטען. הארזף וואורדען אללע פאסטען דעם בידישטס בעזוללדיגט.

עס פאלגט דיא פערהאנדלונג דעם יום־טיטצמיניסטעריאום. בידישטס, וואבייא דערר פאן מיליער זא מאכבען בימטערן מאדער דאדרען הארנטע. אדאם לאזאר פראגטע, וואראם אין דעבענבורגען נאך אימטער נאך דעם אכטעריכטשען נעזעטצבערע נעאר־בעיטט ווירד? ער פערלאנגט. דאס בייא דען מ־לישרעגרבטען דאס „קרוטסטרעטען" אבגע־שאפט ווערדע. נרעטשאק זאגט, דאס דער יומטען אין דרעפטנער דייטער פעהרע, דער קלאר אינד אל־ל. דאס רעכטעפעהל נימטט אים לאנדע אב. דיא יומפעלאדונגען אונד דיא פערבריכען נערדען צו. ער פערלאנגט, דאס אין צווייר־פאפעכטען דאס מונדליכע פערהאנדלונג אינגעפירט אונד אייגע אומטערזוכונג דער אדווא־קאטען אינ־ראטשונג נעמאכט ווערדע.

פ־יטשאנ וואורדע דאס בידישע דעם יומטצ־מיניסטעריאום דייטשע פערהאנדלט. עטערך רוטטער פאן דער לינקען זאגט, דאס דער הערר יומטצמיניסטער דען אלטען שלעגדריאן גע־דולדעט האבע, אונד נידט טהוע. אים דיא פעה־לער אבצוגעדערן. דער אנטטעמטטטאט איזט צום מהיליע אדם צו פערלאנגען. יעטצט איזט ער צו שוואך. דאנגעגען צו קלאגען פון ווערע אבער גיע־פאלט זא דייטט נקאמטן, וזען הערר פאן מיליער אים אחדרע 1882 דעם אבגעארדנעטטנדיזע נידט דיא פערזכערונג גענעבען. דאס דער טטאפ־טטלא־ר־ד, נעזעטצטעסינ אונד אונ־פארטהייאיש געפהרט ווערדע, ווערהענד זיך אם עדדע דאס נעראדע נעגענ־ד־ד, הייל הערוטטשללעלט. עס איזט זעהר זאג־דערבאר. דאס דיא אנדערען מיניסטער עגטטטעדיגט נע נעגנדע דעם אנטטעמטטטאט זיגד, ווערהענד הערר מיליער אלס שוטצהערר דעסזולבען אנגע־זעהען ווירד. וואס נידט נור פיר דיא רעגיערונג, זאנדערן פיר דאס נאנצע לאנד איין אינגנזוארגל־בעס אינטטערעסטע דאס. ווען מאן דיא אנטטעמ־מיטטע בעווילינגנג אינד דיא רעדע מיליערס אין דער

דיא רעדאקציאן
אונד אדמיניסטראציאן
בעפינדט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.
יאהרן אויך דיא פרענומעראציאנס־
בעדינגונגען זו ווענדען זיך.

אינזערטע
ווערדען בילליגסט בעריכנעט.

לאטטא-ציעהונג פאם 23. יענער.

סיאנ	77	38	90	16	30
לעמבערג	90	76	86	63	39
הערמאנשטאדט	74	22	81	59	20

פיר אנטוואר-ביטליכער רעדאקציע:

יקותיא הלוי לעדערער.

דיא אונגערארייגנער צוקער-פאבריק
דעם העררן מאקס לאוו בעער
באהנשטאציאן אנגערן
ווערעמס דיעזער אנזעער איפזיכט דעם ערהיילדיגנן
אבער-ראבינאפס צו פרעסבורג
פארצילגיכן
אסטער-צוקער
של פסח.
בעשטעללונגען דיעזיגע אינערעסאנטן דיא וואא-
רענ-אבטהיילונג דער „אנגלא אסטערי"-
בישען באנק" אין ווין אונד דערען אגענטען.

GYÖNGYÖSY IMRE
Vormals Stefan Ersek
Billard und Queues-Erzeuger
Budapest, Gärtnergasse No. 27.
פארמאלס
שטעפאן ערשעק
בילליארד
אונד
קא-ערצי-
גער
בודאפעסט
גערטנער גאסע
נו. 27.
Empfiehlt sich für alle in dieses Fach schlagenden Arbeiten zu den billigsten Preisen.
עמפעהלט זיך פיר אל-
לן אין דיעזעס פאך שלא-
גענדע ארבייטען
צו דען
בילליגסטען פרייזען.

וויכטיג פיר ליידענדע.

ברוכבאנד מיט ברוכשטצער.

אונשעטצבאר גינסטיגע ערפינדונג.

דיעזעס ברוכבאנד איז נאך איינעם אונזערער בע-
וחמעסטען בערוהען, הערן פראפעסאר דר. קוזמא-סקי
דערארט קאנשטיטואירט, דאס דך דאזולבע נאנץ דעם
קאפיטר אנשטיגע אונד קאנז דיא פעלאאסע נאנץ נאך
לאנג, ריכטיג אונד נאטאר מיט בעקוועמלעכקייט בעפעסט
ווערדען. דיעזעס ברוכבאנד איז מיט איינעם ברוכשטצער
פערזעהען, וועלכער איין קאפיטר, הויפטזעכלך אבער
אויף דען בויך איינע אנגענעהמע קהלונגד ווירקונג אויס-
וואירזט דער קאפיטר, וויא אויך דער בויך ניט אין שווייס
גיראאטהן אונד דאהער פאם נעזונדהייטשטאנדע אויס אלס
אינשטאצאפסטע עפיזוהרונג נעמאנגען ווערדען קאנן.

ד. ר. ברוכשטצער שטעהט נעבן אללען דען בויך
פאר שווייס, וואנערען העלט אויך פאם ברוכבאנד וועלכעס
דען שווייס פערגיט.

פ ר י י ז ע:

הערדען-אדער דאמען-ברוכבאנד:

איינזייטיג . . . 5 פל. | צווייזייטיג . . . 10 פל.

צו האבען ניר ביא דער

ערסטען בודאפעסטער באנדאגע-פאבריק.

נעדערלאגע: קאלווינפלאטץ 2.

נראפסע לאגער אין סטסטעראיכן נעמעסע, אויס
נומס, אוך אויס הירשלעדער. דיא הירשלעדער אונד
נומס-שטשעגאיכן האבען דען ווארזוג, דאס וויא דיא ער-
ווייטערונג פערהוטן, מיטטעל-שטאנד, לויפפאל שטר.
בעשטאיגלאנגען, פראיאר-נגאשען, פרעזיוראשיוס, נומס,
שפרייבפעדער אונד נומס-אר-טיקל, בעשטעללונגען אויס דער
פרעמדע ווערדען איך דאס פיקפעלכסטע עפעקטואירט.

קויף לונגענלייד עז מעהר!!

דיא א' שטארקס שטו אמעריקאנ' הילדרייטער
עקסטראקט ברוסטפאסטילען נענען הוסטען, הייז-
ערקייט, אסטמא, קראמפף אונד קיכהוסטען אונד
יעדעס לונגענ-ליידען ווערדען
בעסטענס עפפעהלען, דא דיזעל-
בען ביא פיעלען טויזענדען ליידע-
דען וואהרער נעזונדקס האבען, אונד
ליעגען טויזענדע פאן אטטעסטע
צור איינזיכט פאר. — פריז פיר
קראטאן 20 קר., 6 קראטאן 1 פל.
טעגליך פאקטעפרעזענדונג.

פערגיגע אישטרייש שע אמעריק הילדרייטער עקסטראקט
ברוסטסירופ פיר שווינדקראנקע וואכנערינען אונד
קרייגע קינדער פאן וואהרעווירקונג זיהר ביא קיכ-
אונד קראמפפהוסטען. פריז פיר פלאשע 50 קר. 6
פראשען 2 פל. 50 קר. — צו האבען אין דער Apotheke
Josef v. Török בודאפעסט קאנינגסגאסע נו. 12,
א' שטריס ראטהאוס 16, אונד אין אללען אפאטהי-
קען דעם לאנדעס. ווערדערפערקייפער ראבאטט.

אעטהעריש אלע,
עסטענגעע, אעטהערס אונד קאלעדרס
צור עריאנונג
פאן אללען גייסטיגען גערעגענגען
ווייא
לינגערע, רום, שלייוואווץ, טרעבער
אויף קאלטעס ווענע אהנע אפפאראטע,
עפפעהרלעס דיא פאבריק דעס
ארנאלד וואטטעריך
בודאפעסט,
מאבאקגאסע, ווס-א-ווס דעם אינ' טעמפעל
פערגיגע וויגנעסטע, אייזע אונד אללע צור ווייי-
טערבעפעהרונג נאטהיגע אריקעל. דאהער ווייגאר-
בע, שללעראבע, ווייגקעס, ווייגקעס, דוויזענבאאן, גלי-
עערן, ווייגשרייבע, קלעבענפלוטער, עפע, צור
ווייגאטוטאאיגן.
נייא! ווייגפערמעהרונגסקאמפאניציאן
מאטיראלאיזאטור אונד פרייזקוראנטע נאראיס.

נעשעפטסגרינדונג אים יאהרע 1847

Herausgeber und verantwortl. Redacteur: Carl Lederer

Druck von Markus Neuer Budapest, Franz-Josefs-Platz 5.

ווי א דיא נייסטלעקיים דיא בעסטע פריינדע אונד פערטהיידיגער דער יודען זינד.

• (לאקערס טרויערפייער.) אם 10 טען יענער האט פיר עדוארד לאסקער אין נעוו-יארק אין דער סינאגאגע איינע טרויערפייער שטאטגעפונדען. צו דער 800 אנבעזאהלטע פאן פערשיידענען יידישען פערייגען ערשיענען וואהרן. נאך דעם המפד דעם ראבבינערס העלט דער דייטשע קארל שערין אונד דער אמעריקאנישע גע-נעראל אויטשו איינע רעדע. דער בירגערמייסטער פאן נעוו-יארק אונד אנדערע אנגעזעהענע מענגער היעלטען דיא עקען דעם וארגטוכס. דיא ליעב אונדדע אין דעם האמפדער. נעקאר׳ דייטשע לאנד נעפיהרט. אלס דער זארג אים האפען פאן בריעפען אויסגעשטאנדען וואהרד. ערשיען דער בור-גערמייסטער מיט פיעלע בריעפע, בעלקהרטע, קונסטלער אונד אנבעזאהלטע צו דער איבער-מראגונג אויף דיא איזיגקייטען. וויא ער אין איינע שווארץ אויסגעשלאגענען, מיט מרוירעטייטען גע-שמיקטן וואנגען נאך בעריילן אבגינג. דארט וואר-דע ער פאן צאהלרייכען מיטגליעדערן דעם ריייסט-מאנטס. נעמיינדעמיטגליעדערן אונד פריינדען אין עטפאנג נעגאנגען אונד דיא סינאגאגע אי-בערפיהרט. מאנטאג וורדע דיא בעערדיגונג שטאטט-פינדען.

• (בצלאל האזלינגער גע-שטארבען.) ווער האט אידן נישט נעקאנגט דען פערשראקענען צלאל. דער דיא נאכט. אונד קאפפעטריינדער מיט לאוגהאפטעסטען אבהיטרע האט. אונד יעדעס. דער איינע קיינטע, דען הייסט-פרעפפטער נאראנטרעפ׳ ער וואר איין נאר בעריהמ-טער מאנן דורך זיינע עקזונטע. אדער פרעסזוסט. דרייא האפטבראכען אדער דרייא פארציאנען פיס מיט 6 זקמפטלן דאנז וואר פיר אידן אין פ״הייסיק אויף איינען צאהן. ער וואר ניע צו עטפינען בין עטצאט. וויא דער טאג. דער נאך אין נאראפערער פערסטער איזט. אידן פערשייזן האט. — נאכטרע-ליך שטעללטס זיך דערויס. דאס האזלינגער נאך לעבט אונד אים שטאבלע ליינט. פאן וויא ער גע-שריבען האט. דאס אידם אים מאנען נישט פעהלט. אונד וויינן מאן אידם נישט — ווייגט אפפעטס אנ-נעמעסקנע — נאהרונג שיקט. זא וורדד ער אן דער שטאבלקאפס הונגערס שטערבען.

• (אבערמאלס איין פאלי-צייסט אין ווייען ערטארדעם.) אין קאנסטאנטינאפעל אז. זיין זיינ איבער דיא נאהתן וואר דער שנאטט אונד הערל-נסטע. דען ער ערקלאפפט האט-פיז. אן צאהל אונד אן העלדענטהום וואר דיא נאהתן דען נייטיגען איבערל עגנן נעזוינען. אונד דיא האטטען עס נישט פערלען לאסטען אין יעדער אנשטרענגונג. דיא נריי-ניישען וואהרען דען נאכטן, נעוואלטיגען נאה-טהען נישט נעגיינגען. דענגאך האטטען דיא נייטיגע. אם וואר דיא פעלדהיטערנגאסע בעזאוארט. וועלכע דען זיינ ערריינגען. ער אונד נור ער וואר עס, וועלכער דאס וועפפ-ריינ צווישקענבערג. דאס וועדערטס דעם קאדזער נעזוא-נען האטטע. אונד וועלכען בעזוייז פאן פריי-יא האט ער גע-נעבען; איינע קראנץ וואר אידם אנגעבאטען ווארדען. אן האטטע דיא אנגעבאטטען, אבער נור אום דיא זיינגע קאי-זער צו פיסען צו לענגען.

דיינע נעראנקען הינטען דיינע בריוסע אונד ליעסען אידם שאן אים פארגיס אין דען פ״ריידען דעם צו עוואהר-ענדען פ״אוסטעס שווילענן.

אין דער נעהת פאן ביצאנץ פאהר דעם פעלדהערען אין קאיזערליכען פ״ריסשיפף עגטגעגען. אלעקסאנדרעס בעשטיגע דעם פעלדהערן שיפף. ער איבערבראכטע אין קאיזערליכעס האנדשרייבען. בעליזאר נאהם הינטעלבע קיינער עגטגעגען, קיסטע דאס וויינגעל. ערזאה דיך ווידער אפפנעטע אונד לאה׳

„יוסטיניאנוס, דער אויסערגאפפ דער אפטער, הערר דעם מארגנ- אונד דעם אבגעזטרייבען, בעזוינגער דער פער-דער אונד מארגענגענן, דער וואהרדאלן אונד אלאגען, דער הונגען אונד בולגארען, דער אווארען אונד סלאווענען בעלעגעט דער נאפטען, אן בעליזאר, דען קאנזולארען, עזהמאלס מאגיסטער סיליזאס.

„איינגן פריאנדע, וויא נאך דעם וואנדאלענקריעג, קאנגען ווייר דיר אום דיא וויינגעגע נעזוהנדען, אלס ווידער״אלעטט אוז פיר אים ווידער ערשיען דיא אום דיא ווייגען אבגעבראכטע אין דער נאכט דעם 16. דעצעמבער פ״ דער אפאיזיבעגאמטע פראגען הלובעק מיטבלינגס ער-אפפעטע וואורדע. איזט פ״יאמאנ אבגעראמלס אין פערריכטער מאדד אויסגעפיהרט וואדדען. דער דע-מעקריטע פערדיגאנד בלאך איזט פריטאאג מאר-גענס 8 אוהר, אלס ער אויף דעם וועגע פאן זיינגר וואהנונג צום קאמפסטפריאאס עגהען וואללטע, מיטבלינגס ערשאפפטע וואדדען. פון נעלאנגע, דען מהעטער צו ערגריי״פען; בעפאר ער אבער פעטס-נעגאפטען וואורדע, פיערטע ער נעגען דיא פאס-אנטען, דיא אידן ערגריי״פען וואללטע, נאך מעה-רערע שטסקע אב אונד פערוואונדעטע איינע פער-זאן. ערסט דאנן בעגאנגע עס, זיך דעם מארדערס צו בעמעכטיגען. דערזעלבע פערוויגערטע בייא זיינער פעסגנאהטע יעהדע אנגאבע אבער נאטע אונד שאטגר אדער וואהנונג. מאן פאנד בייא אידם איינגן צווייטען דרייאלווער, איינגן דאלד, דעסגען שטעצע פערגיסטע זיין זאלל, אונד פיעלע דינג-טען-פאטראנען.

• (ווידער דיא לאנדעס-קאנצלייא.) דער קלוסטיגיסטער האטטע דיא איינגאבע דער דרייהונדערטגנאמסטסגען דער לאנדעסקאנצלייא צור אויסגיינג אבערזענדעט. דיעזע איסערונג איזט נון פרעאלנט. זיא לויטעט וויא פאלגט: „אייער קעקצעלליגין! מ״מסעטסט ער-לאסטסט פאס 21 יענער ל״ נערהטיגן אייער עקס-צעללענץ אונס דיא רעפ״רעזענטאציאן דער „אר-מהראפקטן דורכדהרונגס-קאמפסטאן״ אפיר דאס מעמאראנדום דער די״שרייבקסטפרעדזרעטגען פאס פריינגן מאגאס מיט דער אידאפדרונג מ״מצו-מהילען, דיעבעבעגליך אונזערגן איינגעגן שאנדר-מונקט צו קענגגעגען. אנדעס ווייר נין דיעזער אויפ-פארדערונג עגטשפרעכען, מ״מסען ווייר ערקלערען דאס ווייר דיא איינגאבע דער „אר-מהראפקטן דורכדהרונגס-קאמפסטאן״ נישט אלס אויג ווידערלע-גונג דעם אייער עקסצעללענץ אין אבגען דער איזר׳ קולטוסאנגעלעגענהייטען גערייכטעטען מעמא-ראנדום דער דורכדהרונגס-קאמפסטאן״ פ״רזוידרעגען אונזעהנן קאנגען, ווייל דאסזעלבע אויף דען אינהאלט דיעזעס מעמאראנדומס נישט איינגעהט אונד דך אבער דיינ-גע אויסלעגטס. ווילכע פאן דען דיסקוסטפערזו-דעגטען גאר נישט בעריהרט וואורדען. דיא „אר-מהראפקטן דורכדהרונגס-קאמפסטאן״ שטעללט דיא בעדייט-טונג אויף, דאס „דיא איינגאבע דער קאנגרעסס-מען דיא הינזטאליך דער מאטריעלפיהרונג אונד דער וויינקעלשטיגן פערלייהונגען עגטהעלט אונד דאס דיעזעלבע דער ליבעראלסטן אונד מאטריאזטס אויסשליעסיך דער קאנגרעסמעגען צישטיגונג אונד זיא שפריכט דעמגאמאלגע פאן דעם איגטער-ריכטטווזעגן אונד דעם מאטריאזטיזמס דער אפהאל-דאקטען אונד אנדערע אזט אן יעדאך. דאס דיא איינגאבע דער דסטריקטס-פרעזידיגטען אין דער וויינקעלשטיגן גאנץ דעם מאטריאזטיזמס דער אנדערע אזט אויף דיא אויפגאבע דער דסטריקטס-פרעזידיגטען צישטיגונג אונד דיא אנדערע אזט אויף דיא אויפגאבע דער דסטריקטס-פרעזידיגטען אין דער ווינקעלשטיגן אין דאס דעם אינגעלעגענהייט אונד אין אנדערע אזט אויף דיא אויפגאבע דער דסטריקטס-פרעזידיגטען אין דער ווינקעלשטיגן אין אבגעזעהן

פערשיעדענע נייאנכייטען.

* (ריא אנטיסעמיטישע מוטמע אין גערייבען: דיא אנטערזוכונג אין דיזער ווירד געשריעבען: דיא אנטערזוכונג אין דיזער אנגעלעגענהייט, וועלכע פאם נערייסמראהמע אן בעגרעפ געהיט וואורדן, איזט בעריישם אב. נעשלאסען אונד דיזר דיא אקטען בעדוים אנטראר. שטעללונג דער שמא אמסאנזאלטשאפט איבערגעבען אונד ווארדען. דיא שלוספערהאנדלונג פינדט אם 5. טען פעברער שטאטט. דער שמאמסאנזאלט ערהעבט נעגען 14 אדעבוכרער איינוואהנער דיא אנקלאגע וועגען פערברעכענס דער בעוואלטטהאטיגקייט פינדען אונד ווארדען, דיא וועלכע אנשטיעד דער קאנדעסטיאן בעגאנן אכט נראמולירט. אונד איהן געבטען, בייא דען נעכסטען וואהלען זיך ווידער צום פערטרעטער אים ריינסמאנע וועהלען צו לאסן. מאדיאר דאנקטע איהנען פיר דאס נעשענקטע פערטراון אונד אנטע, דאס עס איהן הערצליך פרייט. דאס אין זיינעם בעצירקע קיינע ווידעגעגען שאפ אנגעזונדען האבען. פיעלטהר דיא פאנדעס. סאגען אין בעסטער אינטראכט לעבען.

* (רומעניש איינשאפט נעגען אסטערריך-אונגארן.) טראכטערט דיא שמאמסטענגער אהרע פיינד שאפט פיר דיא אסטערריך אונגאריבע מאנארכיע פערזיכערן, טראכטערט דער קאנג קארל אונד זיין מיניסטער אין וויען בעזוכע נעמאכט האבען. צייגט זיך דאך פאן צייט צו צייט דער האסס. דער אם אינגערן קאמם. זא האט פארגעס אחדר דער מאלדריאשע סטענאפר נראהשראבן בייא אייגער מחהרצייט אינען מרינקשפרוך אויסגע בראכט. אין וועלכעם ער פאן דער פערריין. גונג אללער רומענען שפראך. אללא אדך דיא אין אונגארן לעבענדען. אינע נאך גראבערע בע. ליידיגונג אים אונטערגר מאנארכיע דיעזע וואכע צונעפינג וארדען: דער אסטערריך. אונגארישע נעגעראלקאנזל ריטטער פאן שלק וואר פאן דעם פאר שמאנדע דעם קרפענגשען קלוכם אן יאס געלאדען וארדען. אינער דעצונג דעם פאלקס. ווירטשאפטליכען פערריינס בייצו. וואהנען. אונד ער גינג מיט זיינעם קאנצלאי. סעקרעטער פאהל דאהין. קוים האמטען אבער דיא צוויא הערריען דען זאאל בעטרעטען. זא פינגען דיא אנוועזענדען 100 פער. זאגען אן צו שרייען, צו פייפען אונד מיט דען פי. סטן צו שמאמפפען. דאנן ערשאללט דער רוף: נינגען דיא בעריישם דארען, דאס נעוואלבע צו ער. בערטען. דאס ווערט דער צערשטארונג דארטע ערסט אויף. אלס זיינגען אנגעגינגענדער פאריצי. ארנאנג מיליטער אנגעריקט קאם. דאס מיט אויס. געפאנגטשפט באיאגנדע ערשיין אונד דיא שטאר. סטן באלד ריינגעט. דער שמאמסאנזאלט מיט. מעם דאהער אום אונטערזונג דעם פארגאנגעם 176 דעם שטראפגעזעטצעס.

* (אנערקענונג דעם אבגעארדנעטען אדיר.) דער דעפיר מירטע פאן שעאפק יאהאנן מאדיאר איזט צום קאנגיקלם בייס וועפרייטער דאקאמפטעל ערנאנגט וואר דען. דיא וועהלער אדגע אנשטרעבט דער קאנדעסטיאן בעגען אדם נראמולירט. אונד איהן געבטען, בייא דען נעכסטען וואהלען זיך ווידער צום פערטרעטער אים ריינסמאנע וועהלען צו לאסן. מאדיאר דאנקטע איהנען פיר דאס נעשענקטע פערטراון אונד אנטע, דאס עס איהן הערצליך פרייט. דאס אין זיינעם בעצירקע קיינע ווידעגעגען שאפ אנגעזונדען האבען. פיעלטהר דיא קאנדעס. סאגען אין בעסטער אינטראכט לעבען.

* (רומעניש איינשאפט נעגען אסטערריך-אונגארן.) טראכטערט דיא שמאמסטענגער אהרע פיינד שאפט פיר דיא אסטערריך אונגאריבע מאנארכיע פערזיכערן, טראכטערט דער קאנג קארל אונד זיין מיניסטער אין וויען בעזוכע נעמאכט האבען. צייגט זיך דאך פאן צייט צו צייט דער האסס. דער אם אינגערן קאמם. זא האט פארגעס אחדר דער מאלדריאשע סטענאפר נראהשראבן בייא אייגער מחהרצייט אינען מרינקשפרוך אויסגע בראכט. אין וועלכעם ער פאן דער פערריין. גונג אללער רומענען שפראך. אללא אדך דיא אין אונגארן לעבענדען. אינע נאך גראבערע בע. ליידיגונג אים אונטערגר מאנארכיע דיעזע וואכע צונעפינג וארדען: דער אסטערריך. אונגארישע נעגעראלקאנזל ריטטער פאן שלק וואר פאן דעם פאר שמאנדע דעם קרפענגשען קלוכם אן יאס געלאדען וארדען. אינער דעצונג דעם פאלקס. ווירטשאפטליכען פערריינס בייצו. וואהנען. אונד ער גינג מיט זיינעם קאנצלאי. סעקרעטער פאהל דאהין. קוים האמטען אבער דיא צוויא הערריען דען זאאל בעטרעטען. זא פינגען דיא אנוועזענדען 100 פער. זאגען אן צו שרייען, צו פייפען אונד מיט דען פי. סטן צו שמאמפפען. דאנן ערשאללט דער רוף:

פאלליטאן.

דיא מאכטער דעם קאממאנדאנטען.

(17-טע פארזיטצונג.)

אלס בעליואר דען בריעף עפפענט, פיעלמאסעלבט ער איא פעלדהערען דיענס דערעם; אויף לויצוים לייצוים נאהם אן דער בעראטהונג טהייל.

„איך בעהאנדעלע דען מאן," זאגט בעליואר, נאכדעם איא ער סיך דיא ריעד עפפענט, „אונד פערזייהע אויהם, דאס איא סיך דיא ריעד עפפענט שטהיג הטלם. דיעזער בריעף בייגעם סיך אין נאשם פערלעזענהייט. איך קאנן נאטירליך דיא דאריגבאשטיגע קראנע נים אנגעהמיג; — אבער איך קאנן זיא אבר נים פערוויינען אהנע דעם קאיזערס הערר דער פרינטסטנג פריזונגען. דאסהעם פיר, וואס איך פהלן וואלל."

„עס בלייבט גון אונדערער אריסונג," זאגט בעליואר לייצוים, „אלס דאס דוא דיא קראנע צום שיינע אנגעפפסט, אהנע שווערשטארייך אין אזוינגנא איינגרעפפס אונד דאנן דיא מחהרנקראנע וואפפסט דעם קאנג נאך קאנסטאנ. ציפעל שיקסם."

„דאס איזט פערראטה!" ריעף בעליואר. „דאריין ווילליגע איך נעטמאלס!"

„נוט, אנטאוועטעט דער ראטער „וא איזט דיין הערר פרידריך. פינפצענטיזנר אין פרעצוויטשלונג קעפפט נשפהנן ווערדען אידם פאר אונד פערדרעבן ברייגען."

„נין, נין," זאגט בעליואר. „איך קאנן וואלכען פערראטהן נים איבען."

„נאטטר פאלדהערר," ענטגעגנעטט לויצוים לייצוים

„עס בעטעט זיך דיר דיא בעסטע נעלעגענהייט, דאס סיס.

אנגעלאנגט, בעריעף ער דען סטנאם אונד נאהם אידן אין איד פיר קאיזער יוסטיגאן.

בעליואר שיקט איינען נעהיטשייבער. דען שטעדטע בעראהמט נעזאנדטען נעשטטטייבער פרא. קאסיס. דעסטן אדאיטנונגען ווער דיא בעריכט איבער דיעזען קרייג פערלאנגט מיט דען נאלדגען שליטסלן פאן אנדא אונד אונזגא צו יוסטיגאן.

דיעזער וואלדעט אנלייך אויסהטהליכען בעריכט ערשאפפען, פיר בעליואר דיא ערדע דעם פריאוטטפס ערבינ. מען אונד לויצוים לייצוים פיר דיא הארט שטעללונג אייגנע נעזוויינערס פון אשאליין עפפעלען.

אויך אונאגגא נאם דעם פראקאטס איינען בריעף אן דיא קאיזערן מהטהראגא מיט, אין וועלכעם דיא איהרע מעלדונג בעריכט, דאס דיאזעלבע בעטעריכט, דאס לויצוים לייצוים דען בעזעגל עראהלטן, מיט בעליואר נאך קאנסטאנטאפעל צו דייזען, אום זיך פערזאליר דעם קאיזער. מאחרע פארצושטעללען.

יוסטיגאן אונד זיינע נעאהלען בעאנגען זיך אם דיעזע צייט אין דען בעדען מאן עפדדיזיס, זא דאס דיא מעלדונג נאלד צוזר שטעללע זיין קאנגע אונד דיא אנטוארט נים אללצוזאגען אויסצוזלייבען בריכטע.

נערן וועדע לויצוים לייצוים אויף זיין שלאס בייא בענעוזענגע נעאיילט, אום סרס צו האלטן: אבער בעליואר מאן אונאגגא גון לויצוים לייצוים אין אין נים פארא.

באלד קאם אויך דיא קאיזערליכע אנטוארט אונד צו זיינער אינבעראשונג מוסטע לויצוים נאך קאנטאנטינאפעל דייזען, וואהרן זיך אונטערדעם אויך דאס קאיזערטהאר בענעבען האטטע.

בעליואר אינבעראנאם דען אבערבעפעהל אייגנע פעלדהערען נאכטעס בעפסטס.

שטעללע אונד פרידיג פראס ער דיא ריקרייזע נאך

„הייגוים מיט דען דייטשען! ווער וואללען אבער דען קינפטיגען הארדלעפערטאר פערהאנדעלן, אונד בריכטע דאביא קיינע שטאר. גע?" דער נעגעראלקאנזול פערלייט צאריגע, דען זאאל זיין סעקרעטער אבער, דער נים זא שנעלל הינגס קאנגטע, וואורדע נאך נאבער בעריכט נא. אונד עס שפאדע נים פיעל. זא הטטטע מאן דיך אין אירן פערגרייפען. דער ריעזע אבערריינ. אונגארן ווירד זיך אייגע אלבע בעל הייגונג נעזיגט נים נעפאללען לאסטען מאן דעם צווייטן רומעגיען!

* (ריא רעפארם דעס אבערווייזס.) וונא דיא בוראפעסטער בלאטטר פערגע. פארדענגע שרייבט. ווירד דער נעזעצעגטווארף איבער דיא רעפארם דעס אבערהייזעס נאך אם לוטעל דעזעטר סעסטאן דעס רייכסטאגס פארגע. לעגט ווערדען.

* (וואס פראנקרייך אים שמאנדע איזט.) אום דער נאטה דער אר. מען אונד דער אריבטשענדען קלאסטע אין וועגנע אבצוהלפען, איזט פאן פארלאמענטע דער פאר. שלאג נעמאכט ווארדען, דיא פערזעצטען נעגנע. שענדע בין צום ווערטהע פאן 10 פראנקס. וונא ווא ווערקזיינע אונד קליידער בין צום ווערטה פאן 20 פראנקס אומגאנגס ארטיקאלען, אונד דען אר. נעגטטטעלן צו אבערגעבען. אום זיך איינען בע. גריפה צו מאכען ווא האך דיעזע אוסקאוזונג זיך בעליעפט. מיט מאן דיא לייסטע דער פערזעצטען נעגנעטטענדע לעזען: 380,000 אוהרען, 3464 נעזה. מאשינען, 65 000 ציינדרעגע, קוריע פעגדער מיט 60 מיליאנען! דאס קאנגטע מאן בייא אונס נים נאכ. אהמען.

* (אויסצייכנונג איינעס יודען.) אין דער שווערישען הייסשטאנד שטאק. האלט וואורדע הערר א. ע. וואללענטין אם לעצטע מאל מאנע הנכה 70 יאהרע אלט. אלס ער מיט זיינען וואהנען אין דער נשמאגאע ערשיין בראכטן אהם דער פאר שאמנה. דערר ב אונד דיא נעפטיגע. בעאמטען אהרע גליקווינשע דאר. וואללענטין איזט דער בבא דער. תלמיד תורה", אונד האט פאם קאנגע דען עדהעגדען אנראנ אין אהלטען. דען קראנגיינצגען אונד דיינע צוויא בריידע אין דער ריישטאגע שפראכע צו אנשאליין רייסטען. דאס האבען דיא אנטסטעטישען נעהטסטגקייטען קיינע עי. אבערונג מאכען קאנגטע, אונדדס דיא בריגערשאפט

דיא שלעזישע צייטונג.

אנגעלאנגט, בעריעף ער דען סטנאם אונד נאהם אהן אין איד פיר קאיזער יוסטיגאן.

בעליואר שיקט איינען נעהיטשייבער. דען שטעדטע בעראהמט נעזאנדטען נעשטטטייבער פרא. קאסיס. דעסטן אדאיטנונגען ווער דיא בעריכט אבער דיעזען קרייג פערלאנגט מיט דען נאלדגען שליטסלן פאן אנדא אונד אונזגא צו יוסטיגאן.

דיעזער וואללעט אנלייך אויסהטהליכען בעריכט ערשאפפען, פיר בעליואר דיא ערדע דעם פריאוטטפס ערבינ. מען אונד לויצוים לייצוים פיר דיא הארט שטעללונג אייגנע נעזוויינערס פון אשאליין עפפעלען.

אויך אונאגגא נאם דעם פראקאטס איינען בריעף אן דיא קאיזערן מהטהראגא מיט, אין וועלכעם דיא איהרע מעלדונג בעריכט, דאס דיאזעלבע בעטעריכט, דאס לויצוים לייצוים דען בעזעגל עראהלטן, מיט בעליואר נאך קאנסטאנטאפעל צו דייזען, אום זיך פערזאליר דעם קאיזער. מאחרע פארצושטעללען.

יוסטיגאן אונד זיינע נעאהלען בעאנגען זיך אם דיעזע צייט אין דען בעדען מאן עפדדיזיס, זא דאס דיא מעלדונג נאלד צוזר שטעללע זיין קאנגע אונד דיא אנטוארט נים אללצוזאגען אויסצוזלייבען בריכטע.

נערן וועדע לויצוים לייצוים אויף זיין שלאס בייא בענעוזענגע נעאיילט, אום סרס צו האלטן: אבער בעליואר מאן אונאגגא גון לויצוים לייצוים אין אין נים פארא.

באלד קאם אויך דיא קאיזערליכע אנטוארט אונד צו זיינער אינבעראשונג מוסטע לויצוים נאך קאנטאנטינאפעל דייזען, וואהרן זיך אונטערדעם אויך דאס קאיזערטהאר בענעבען האטטע.

בעליואר אינבעראנאם דען אבערבעפעהל אייגנע פעלדהערען נאכטעס בעפסטס.

שטעללע אונד פרידיג פראס ער דיא ריקרייזע נאך

פרידען דעם קאיזערס אויפס נלעריכטיגסטע צו בעשטטען. ער בעשולדיגט דיך, דוא האבטעסט נאך דער הערשאפט דעם אבגעלאנדעס. דוא האסט דוא יעמאנד אין הערדע אין אראנגע אין